

De holder vist selvsamme Pris allesammen. Der dikteres Pris paa Mælk, og der dikteres Pris paa Smør, og der dikteres Pris paa Flæsket, og den Pris har Forbrugerne at betale, og Landmændene har at sælge det til den Pris. Det nytter vist ikke meget, at en Gaardmand kom og sagde: Jeg vil ikke levere min Mælk paa Mejeriet i Morgen, hvis I ikke forhøjer Noteringen, for jeg kan ikke være tjent med at sælge til den Pris. Nej, Gaardmanden maa vist levere Mælken. Og det kan ikke nytte, at man kommer og siger til Landboerne: Det er for meget, I tager for Smørret; der maa være et eller andet Mejeri, der vil sælge det billigere; Mejerierne producerer jo da ikke lige dyrt allesammen, og der maa være nogle, der har mindre Omkostninger; hvorfor sælger de det da ikke billigere? hvorfor har vi ikke fri Konkurrence? Nej, de tager Profitten allesammen, de tager den samme Pris over hele Linien.

Lad os derfor ikke tale saa meget om, at den frie Konkurrence arbejder saa fortræffeligt i Øjeblikket. Jeg kan ikke opdage den frie Konkurrence noget Sted, og jeg tror ikke heller, at de Herrer kan eller vil gennemføre den fuldstændig frie Konkurrence; det tror jeg ikke lader sig gøre. Thi Sagen er, at hvis man skulde gennemføre den frie Konkurrence i sine yderste Konsekvenser, vilde det simpelt hen føre til, at de, der havde mange Penge og de bedste Maskiner, blev saa fuldstændig overmægtige, at alle andre blev værgeløst knust. Det ved de Herrer meget godt selv, at den frie Konkurrence kan man kun opretholde til en vis Grad. Men naar man ikke kan andet, saa kommer man ind paa regulerende Foranstaltninger, og de Herrer vil aldrig komme bort fra, at de er nødvendige. Denne „Frihed lige til Straffelovens Grænser“ kan lyde meget smukt paa Vælgermøder og kan maaske ogsaa gøre sig i mange Kredse, naar man taler om den; men naar man nærmere analyserer denne Frihed, vil det vise sig, at der foregaar de største Uretfærdigheder i Kraft af denne Frihed lige til Straffelovens Grænser. Det ser man jo i de Forhold, jeg tidligere har talt om. Man ser, hvorledes de Dispositioner og de Handlinger, der foretages dér, og hvoraf en stor Del muligvis ikke strejfer Straffelovens Grænser, bevirker, at Tusinder af Mennesker, som i Forvejen har knap nok til Føde og Klæder og Husly, maa savne, for at en lille Klasse af Samfundet kan leve i Overflod. Det fører det simpelt hen til.

Men de Herrer ønsker at opretholde den Tilstand, og den ærede Ordfører for

Venstre sagde det saa aabenhjertigt, som jeg ikke tror nogen Mand har sagt det her i Landet i mange Aar. Den ærede Ordfører udtalte, at de besiddende skulde vogte sig for at udskrive saadanne Skatter og foretage saadanne Beslutninger, at de skadede deres egne Interesser. Det udtalte den ærede Ordfører i sin første Tale, og det er jo en ganske aaben, ja man kunde næsten fristes til at sige kynisk Tilstaaelse af, hvad der er Opgaven for den Side. Formaalet er helt og fuldt at værne den Overklasse, som vi nu har her i Landet, den besiddende Klasse, værne den mod alle Angreb fra anden Side; og det har jo Venstre Lov til, at drive den Politik, hvis de vil; det kan ingen forbyde dem at drive en Politik, som trods maaske endog de aller stærkest konservative Opfattelser, som man hidtil har set doceret fra konservative Partier. Men det har ikke noget med Fremsyn at gøre og heller ikke med Forstaaelse af Tidens sociale Forhold at gøre. Aldeles ikke. Jeg vil derfor gerne minde Venstres Ordfører om en Udtalelse af en berømt Mand, som kæmpede i Liberalismens Lejr i mange Aar, og som har nydt Verdensry; det er Lloyd George. Han sagde for nogle Aar siden i en Tale i Cardiff — og det beder jeg særlig det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen at lægge sig paa Sinde —, at det er ganske umuligt at hjælpe dem, der har det fattigst, hvis man ikke ogsaa er parat til tage fra dem, der er rige. Det lader sig simpelt hen ikke gøre. Vi arbejder og vi slider, og vi virker hver paa sin Vis og frembringer en vis Velstand her i Verden, og naar den skal fordeles, kan man ikke give dem, der har det fattigst, mere, undtagen de, der er velhavende, maa have noget mindre, og det ærede Medlem Hr. Knud Kristensen kan ikke opfinde nogen Mirakelpolitik, hvori han kommer udenom denne Sandhed.

Naar jeg før bemærkede, at dette Lovforslag ikke var helt socialistisk, var det maaske en noget misvisende Udtalelse, for selve Socialismen er jo noget ved Siden af det, der reelt tales om i Forslaget; men naar jeg brugte dette Udtryk, var det, fordi jeg indrømmer, at Forslagsstillerne i alle Tilfælde har en ærlig Villie til ved Hjælp af dette Lovforslag at afbøde noget af den store økonomiske Uretfærdighed her i Verden. Denne store økonomiske Uretfærdighed ytrer sig ikke alene derved, at Arbejderne faar en ringe Løn for deres Arbejde, men ogsaa derved, at de maa betale en alt for høj Pris for de Varer, de bruger, og hver den, som vil være med til at fastsætte en rimelig Pris for Varerne, er efter min Op-